

borger i det samme Land, hvor han er Minister. Den Slags nationaløkonomiske Theorier og den Forvaltning af vore Statsmidler betragter jeg nemlig som i overordentlig høi Grad skjæbningsvanger for vort Land. Den ærede Krigsminister spurgte mig, om jeg ikke mente, at det Arbeide, han havde faaet sat i Gang paa sine Fæstningsværker for de Penge, han havde taget imod Folkethingets Nægtelse, ikke havde gavnet Arbejderstanden og for en Del afhjulpet Arbejdsløsheden, og han spurgte mig videre, hvorledes de Folk skulde have existeret, hvis han ikke havde faaet disse Arbeider i Gang. Jeg skal dertil svare den ærede Minister, at jeg ikke veed, om han har skjænknet de provisoriske Fæstningsværker nogen Opmærksomhed ud over den, at han har taget Pengene imod Folkethingets Nægtelse, men holder man for Die de Forhold, under hvilke der er arbeidet paa de provisoriske Fæstningsværker, de Forhold, under hvilke Arbeiderne have virket derude, saa vil jeg sige den ærede Minister, at han kunde have godt af at være i Arbeidernes Sted for en Tid. Den Maade, hvorpaa der her er arbeidet, og den Løn, som den ærede Minister, eller hvem der har havt med Sagen at bestille, har budt Arbeiderne, er nemlig af den Natur, at den ærede Minister helst skulde afholde sig fra at spørge, om jeg ikke mente, at man kunde være tjent med at faae dette Arbeide sat i Gang. Jeg antager, at den ærede Minister har glemt, hvilken ussel Løn man bød Arbeiderne for deres Slid. Naar den ærede Minister spørger mig, hvor de Folk ellers skulde have fundet Bestjæftigelse, saa vil jeg til Gjengjæld spørge om, hvad det da er for Folk, som arbeide paa disse Fæstningsværker. Det er for en stor Del Arbeidere, der ere indforskrevne fra Udlandet, for at modtage det Arbeide, som de danske Arbeidere ikke faae sig i Stand til at existere ved med den Løn, han bød dem for Udførelsen. Man indfor skriver fremmede Arbeidere for at konkurrere med Landets egne Børn om de provisoriske Fæstningsværker, og der er jo forøvrigt ogsaa Andre end Arbeidere, som ikke have kunnet leve deraf. Det er jo saaledes bekiendt, at en Entrepreneur draknede sig, fordi han gik fallit. Lad derfor ikke den ærede Minister komme og tale om, at han har bidraget til, at Folk kunne leve. Jeg veed ikke, hvem der har faaet Godt af de Penge, den ærede Minister har anvendt, men Et veed jeg, nemlig at Arbeiderne aldrig have nydt Godt af dem og ville aldrig komme til det. Arbeiderne ere ogsaa nu for Tiden saa oplyste, at de aldrig ville være med til at bringe den ærede Minister nogen Tak for,

hvad han har udført; men den ærede Minister vil nok erfare, at de ville hde ham ganske andre Ting end Taknemlighed. Den danske Arbeider er nemlig naaet frem til en anden Erkjendelse om, hvorledes Statsmidlerne bør anvendes, og hvilken nationaløkonomisk Politikk der bør føres, end den, som Ministeren nu er naaet til.

Berg: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden (Høgsbro): Da det er tredje Gang, det ærede Medlem begærer Ordet, udfordres dertil Thingets Samtykke. Hvis Ingen gjør Indsigelse, anser jeg Samtykket som givet (Ophold). Det ærede Medlem har Ordet.

Berg: Jeg skal ikke opholde det ærede Thing ved at søge at inoebegaa den ærede Ministers Grundlovsfortolkning. Den er vi jo nøie inde i. Den ærede Minister mener, han staar indenfor Grundloven; men § 49 er borte; dermed vor Bevillingsret. Jeg maa fremdeles fastholde, at er det Grundloven, saa have vi kun Statterne tilbage. Resten er hos Enevælden. Hvad enten nu det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) kalder Forklaringen derom tomt Raabaler, saa vil han faae at høre det; Folkets Dren skulde holdes aabne for denne Sandhed, og jeg haaber ogsaa Hjerterne varme derfor. Der er kun en personlig Bemærkning, jeg ønsker at gjøre til den ærede Minister, og det er den, at han formentlig har sigtet til en Udtalelse, der er tillagt mig, naar han omtalte som liggende udenfor Grundlovens Forudsætning den Sætning: Denne Finantslov eller ingen til Landstinget. Jeg har set denne Sætning i Høires Katekismus, som alle Høires Talere løbe omkring med paa Møder for at forsvare gale Sætninger, der ere fremsatte af dem. Første Gang, den kom frem som tillagt mig, var, saavidt jeg erindrer, i Bladet „Fædrelandet“; men den Gang protesterede jeg derimod i Fællesudvalget, og da det antydedes, at Rigsdagstidende kunde være rettet, saa fremskaffede jeg Attest hos Vedkommende for, at det stenografiske Referat og Tidenden vare overensstemmende. Der findes intet Saadant. Jeg siger det ikke blot for mit eget Vedkommende, men ogsaa for det Parti, hvis Ordfører jeg var. Der kunde ikke findes noget Saadant. Det har aldrig ligget i min Tanke at Folkethinget skulde differe Landstinget en Finantslov. Forvigt forekommer det mig, at hvad den ærede Minister sagde angaaende Grundlo-